

Отначало демагозите не заемали никакви опредѣлени държавни длъжности. Благодарение на своите способности и ораторски дарби, те привличали народа на своя страна и прокарвали своите идеи.

По-късно въ Атина демагогътъ, за да заякчи своята власт, почвалъ да се стреми да стане и главенъ **стратегъ** (единъ видъ воененъ министъръ и главнокомандующъ). Такъвъ е билъ напр. знаменитиятъ Перикълъ, който цѣли 15 години наредъ билъ избиранъ да управлява държавата. За неговото управление единъ тогавашенъ историкъ казва: „На име това бѣше демокрация, а по дѣла — власт на първия мжжъ“.

Следъ смъртта на Перикла въ Атина се явяватъ „демагози“, които не притежавали нито неговите голѣми дарби, нито неговата безпримѣрна честностъ. Те почнали да гъделичкатъ низките чувства на народа и да се мжчатъ да му доставятъ материални изгоди, та да могатъ да се ползватъ по-дълго отъ неговото довѣрие. Те не се колебаели да залъгватъ, заблуждаватъ и развращаватъ народа, за да могатъ по-лесно да задоволяватъ своето пустославие и алчностъ. Ето какъ единъ писателъ рисува тия демагози: „Демагогията не е вече работа за просвѣтенъ човѣкъ, нито пъкъ за добъръ и честенъ гражданинъ. Тя е само за простаци и безчестници“.

Както виждаме, „демагогията“, която днесъ се шири и цвѣти у демокрацията на слабокултурните народи, има старъ произходъ. И тогава тя е била пагубна, както и днесъ.

*

Демагогията е най-опасенъ врагъ на инстинската демокрация. Тя руши нравствените основи на държавния и общественъ животъ.

За ограничение на демагогията необходимо е преди всичко да се работи усилено за политическото възпитание на гражданите. Неотложима задача. Тя се налага и на българската демокрация. И ако последната не успѣе да разреши тази задача, ако тя не бжде въ състояние да създаде творчески, характерни личности и самоотвержени борци за духовна и политическа независимостъ, чака я смъртъ.

Нашето общество е разпокъсано и изядено отъ червея на партизанщината. Демагогията отдавна вече трови живота на страната. Стремехътъ къмъ материални блага и себелюбието заплашватъ да притжатъ общественото чувство на народа ни.

Единъ виденъ старъ нашъ държавникъ писа напоследъкъ, че това, което се нарича гражданственостъ, въ широкъ смисълъ на